

MONTESSORI PEDAGOGIKA

Petra Turečková

MONTESSORI PEDAGOGIKA

- pedagogický směr počátku 20. století, Itálie
 - osobnost Marie Montessori
 - původně jako náprava dětí ze sociálně slabých vrstev
 - později vyučovány zdravé děti
 - šíření po celém světě
 - u nás až v 90. letech 20. století
 - postupný vznik montessori škol po celé ČR
 - nejvíce MŠ
 - zatím málo škol s 2. stupněm a středních škol
 - slavní absolventi:
<https://montessoriolomouc.cz/montessori/slavni-absolventi-montessori-skol/>
- a také Bill Gates a Steve Jobs

OSOBNOST MARIE MONTESSORI

- Dr. Maria Montessori proslula už během svého života jako doktorka, psychologka, vědkyně, pedagožka, spisovatelka a aktivistka za práva dětí
- 1870 - 1952 (století objevů)
- technické lyceum a medicína - první lékařka žena v katolické a konzervativní Itálii
- vědkyně, která nikdy nepřestala studovat, po medicíně psychiatrie a antropologie
- nikdy nepracovala ve "vakuu", uznávala předchozí výsledky výzkumů a stavěla na spolupráci
- nejprve začíná pracovat s dětmi s mentálním postižením
- posléze svoji metodu aplikuje na zdravé děti ve škole Casa dei Bambini
- 1897 se narodil Mario Montessori, syn, spolupracovník a následovník
- aktivistka bojující za práva žen a dětí
- vzdělání považovala za nástroj ke světovému míru a změn ve společnosti k lepšímu
- odmítla Mussoliniho podporu během války a byla vyhnána z Itálie, 7 let prožila v Indii
- 3 x nominace na Nobelovu cenu míru
- <https://www.youtube.com/watch?v=qfHuog8MLaw> - italský dvoudílný film Maria Montessori - Una Vita per i Bambini
- <https://www.youtube.com/watch?v=oBKzrHwnfMQ> - rozhovor s MM

MONTESORI PRINCIPY

“Pomoz mi, abych to dokázal sám”

- připravené prostředí
- věkově smíšené skupiny
- senzitivní fáze
- svobodná volba
- od konkrétního k abstraktnímu
- celostní učení - rozvoj dítěte ve všech oblastech
- respektující komunikace - bez odměn a trestů, práce s oceněním a chybou
- dělená odpovědnost - práce s kontrolou a sebehodnocením, žák se učí pro sebe nikoli pro dospělého - smysluplnost úkolů
- slovní hodnocení
- trojstupňová výuka - prezentace skrze smysly, rozpoznání s přiřazením názvu, pojmenování
- **ruka je nástrojem ducha**

výsledkem je samostatné dítě, vnitřně motivované, s vysokou mírou odpovědnosti a častou polarizací pozornosti - absolutním soustředěním se na jednu věc, kterou dotáhnu do konce

MONTESORI PROSTŘEDÍ

SVĚTLO
HARMONIE
NÍZKÉ POLICE
USPOŘÁDANOST
KOBEREČKY - VYMEZUJÍ PROSTOR
ELIPSA

MONTESSORI VÝUKA

<https://www.youtube.com/watch?v=ZALYVNzPe4Q> - Montessori Uherské Hradiště

<https://www.youtube.com/watch?v=qlH5Q6G0sLU> - Montessori Ostrava - Poruba

tzv. ukázky na youtube napříč světem

<https://www.youtube.com/watch?v=tMi26bkYQNw> - počítadlo

<https://www.youtube.com/watch?v=mJ9vfhuEdrw> - konstrukční trojúhelníky

<https://www.youtube.com/watch?v=dTGt3iULTlA> - symboly slovních druhů

MONTESSORI PRINCIPY A RVP PV

montessori principy	RVP PV (str. 6 - 8)
celostní učení - dítě chce, cítí, myslí, jedná - inkluzivní přístup	komplexní rozvoj - rozvoj KK - inkluzivní přístup
senzitivní fáze učení	respekt k vývojovým specifickým
připravené prostředí	vstřícné, podnětné a obsahově bohaté prostředí
věkově smíšené skupiny	věkově heterogenní uspořádání
volba práce	individuální volba
dítě je tvůrce sebe sama, dělená zodpovědnost	aktivní účast dítěte
ruka je nástrojem ducha	činnostní učení

NEZAPOMÍNÁME NA... - VÝŇATEK Z RVP PV

*V zájmu zajištění propojenosti a plynulé návaznosti předškolního a základního vzdělávání a z důvodu maximálního využití a uplatnění výsledků dosažených v etapě předškolního vzdělávání je nutné, aby **základní škola**, zejména v počátcích své práce s dítětem, s těmito **přirozenými rozdíly** ve vzdělávacích možnostech i výkonech dětí dostatečně počítala, brala v úvahu psychologická a didaktická **specifika** vzdělávání dětí této věkové skupiny a **promítala** tyto **zřetele** náležitě do svých **forem a metod** vzdělávání.*

MONTESSORI PRINCIPY A KONSTRUKTIVISTICKÉ POJETÍ VÝUKY

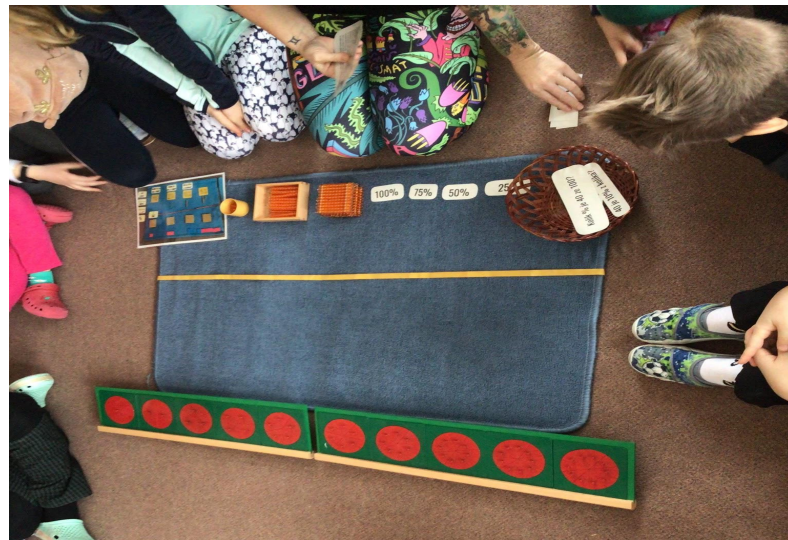
montessori principy	KPV
připravené prostředí, pomůcky s kontrolou, třístupňové lekce	konstruování poznatků na základě porovnávání nových informací získaných z různých zdrojů s původními představami
dítě je tvůrce sebe sama, dělená zodpovědnost	aktivní zmocňování se informací
ruka je nástrojem ducha	rozvoji myšlení a tvořivosti
věkově smíšené skupiny	důvěra vrstevnickým vztahům v procesech učení
dělená zodpovědnost	učební komunita, učitel je režisérem výuky

UPLATNĚNÍ MONTESSORI PRINCIPŮ V PRAXI BĚŽNÉ ZŠ

PŘIPRAVENÉ PROSTŘEDÍ - PŘÍRODA JE PŘIPRAVENA VŽDY

VE TŘÍDĚ PŘIPRAVUJETE VY, DĚTI, VY S DĚTMI

UPLATNĚNÍ MONTESSORI PRINCIPŮ V PRAXI BĚŽNÉ ZŠ

PŘIPRAVENÉ PROSTŘEDÍ PRO VŠECHNY NA CHODBÁCH

VZÁJEMNÁ PODPORA V KOLEKTIVU

TEMATICKÁ VÝUKA NAPŘÍČ ROČNÍKY

ŠKOLA JE PODNĚTNÝM PROSTŘEDÍM K UČENÍ

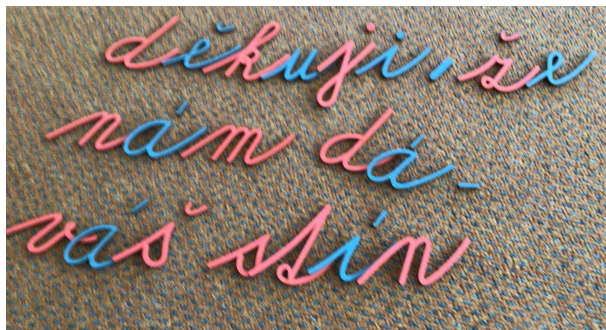
UPLATNĚNÍ MONTESSORI PRINCIPŮ V PRAXI BĚŽNÉ ZŠ

PŘIPRAVENÉ PROSTŘEDÍ PRO VŠECHNY NA CHODBÁCH

UPLATNĚNÍ MONTESSORI PRINCIPŮ V PRAXI BĚŽNÉ ZŠ

RUKA JE NÁSTROJEM DUCHA

MATEMATIKA

ČESKÝ JAZYK

PRVOUKA

UPLATNĚNÍ MONTESSORI PRINCIPŮ V PRAXI BĚŽNÉ ZŠ

RUKA JE NÁSTROJEM DUCHA

PEČENÍ - NEJEN NA VÁNOCE

PĚSTOVÁNÍ - OD SEMÍNKY PO POKRM

PEČE O PROSTŘEDÍ - OD AKTOVKY PO LES

SEBEOSLUHA - PŘÍPRAVA SVAČINEK

PROPOJENÍ VÍCE PŘEDMĚTŮ

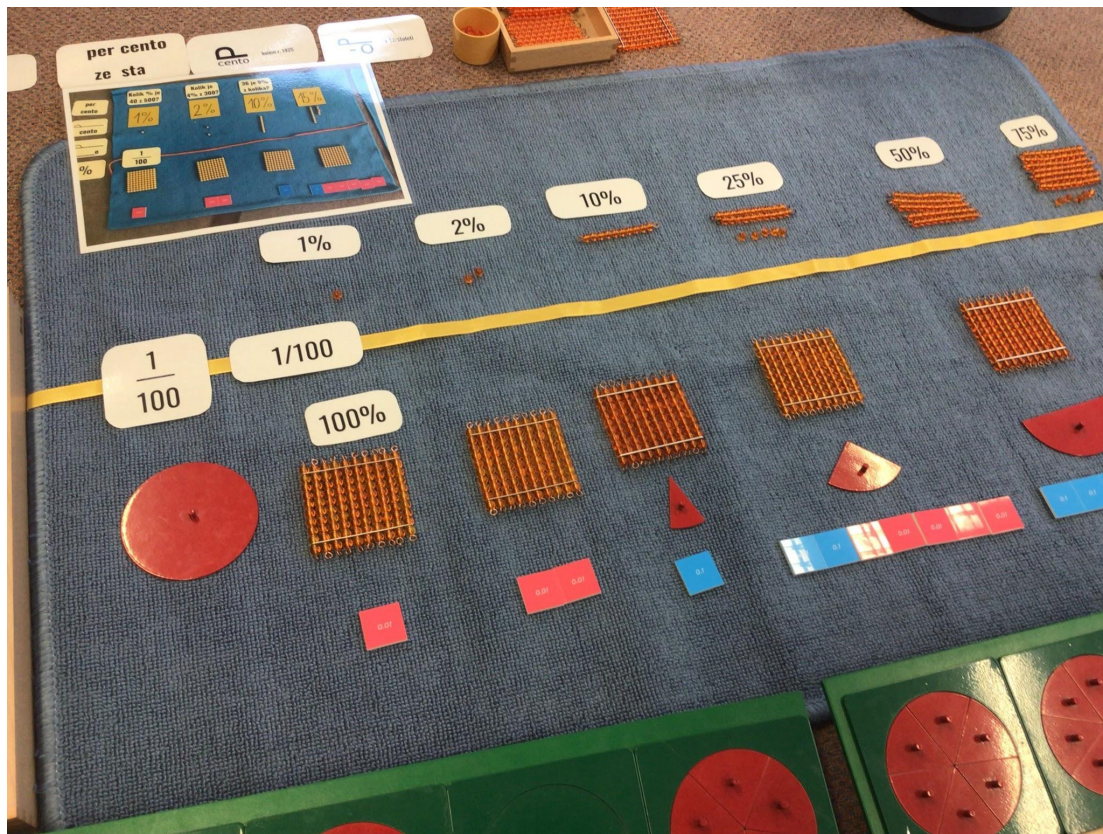
UPLATNĚNÍ MONTESSORI PRINCIPŮ V PRAXI BĚŽNÉ ZŠ

SWOBDONÁ VOLBA

VYMEZENÁ ČÁST DNE, TÝDNE
STANOVENÉ CÍLE

UPLATNĚNÍ MONTESSORI PRINCIPŮ V BĚŽNÉ ZŠ

POMŮCKY S KONTROLOU

RUKA JE NÁSTROJEM DUCHA
PŘIPRAVENÉ PROSTŘEDÍ

KOSMICKÉ PŘÍBĚHY - INTEGROVANÝ PŘÍSTUP V PV A ZV

Svět je celek a člověk je jeho součástí aneb Příroda bez nás ano, my bez přírody ne - budování pokory.

- příběh o vzniku vesmíru (Bůh, který nemá ruce)
- příběh o vzniku Země
- příběh o vzniku života na Zemi
- příběh o vývoji člověka
- příběh písma
- příběh čísel

Cílem příběhu je představit dětem detaily v celku - integrovaný přístup RVP.

PŘÍBĚHY O VZNIKU
VESMÍRU A ZEMĚ

TŘEŠÁCI PRO ČTVRTÁKY

POLARIZACE
POZORNOSTI

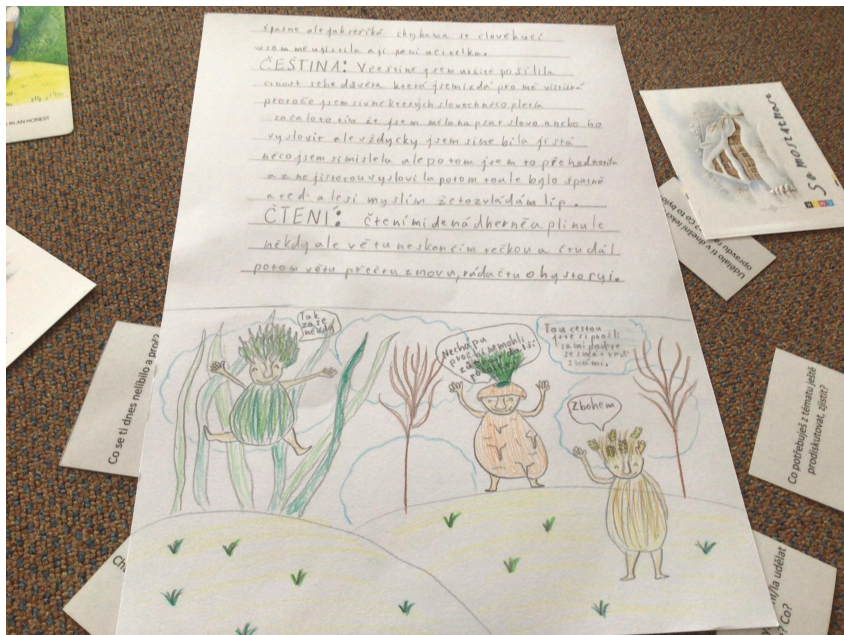
NÁSLEDNÁ AKTIVITA
PO PREZENTACI
PŘÍBĚHU

(NEVIDÍM, NESLYŠÍM)

UPLATNĚNÍ MONTESSORI PRINCIPŮ V BĚŽNÉ ZŠ

SLOVNÍ HODNOCENÍ A SEBEHODNOCENÍ

...v českém jazyce jsi specialistou v určování slovních druhů. Vždy určíš slovní druhy ve větě dne a aktivně pak na tabuli pro ostatní. Své znalosti jsi dokázal i v pololetní písemné práci, kde jsi dokonce ztvárnil “království slovních druhů”. Oceňuji, že v případě nejistoty si jdeš pro pomůcku, že si umíš v tento moment poradit. Slovní druhy učíš i spolužáky, ukazuješ jim práci s pomůckami a srozumitelně vysvětlíš, jak daný druh rozpoznat. Úspěšně opíšeš a přepíšeš libovolný text dle vzoru. Osvojuješ si postupně vyjmenovaná slova a s jistotou aplikuješ dosažené vědomosti při psaní vlastních textů. Oceňuji tvůj mluvený projev a ochotu se ke všemu vyjádřit. Máš zvučný hlas a seš si vědom, že to nemusí být vždy všem příjemné při práci. Proto jsi vytvořil pro třídu kartu ctnosti Ztišení a trefně tuto ctnost definoval. Dle Tvé úvahy je ztišení schopnost ztišit se v pravou chvíli. Díky Tvé kartě a úvaze jsme se ztišili všichni. Děkuji.

UPLATNĚNÍ MONTESSORI PRINCIPŮ V BĚŽNÉ ZŠ

respektující komunikace - budování sebehodnoty, sebevědomí, zodpovědnosti a další respektující bytosti

<https://www.respektovani.com/>

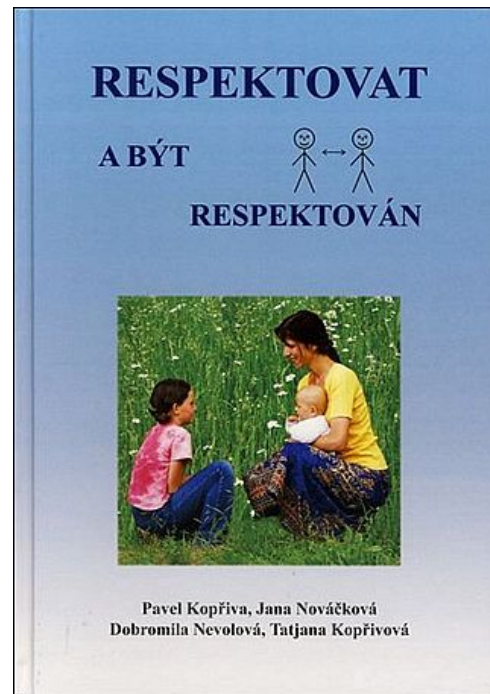
Respektovat a být respektován

doc. Jana Kratochvílová - "Dívejte se na děti jako na budoucí dospělé."

dr. Jana Nováčková -

https://www.youtube.com/watch?v=E_-4YTgI6rk

jedna z mnoha přednášek - Respekt ve vzdělávání

PŘEJI VÁM VE VAŠÍ PRÁCI MNOHO RADOSTI